

Neatkarīga nozares eksperta recenzija par sabiedriskā pasūtījuma izpildi

Recenzents: Sandris Vanzovičs

Elektroniskais plašsaziņas līdzeklis: AS "Super FM"

Projekta nosaukums: "Nākotnes formula"

Recenzēto satura vienību skaits: 6

Recenzēto satura vienību pārraidīšanas datumi: 23.09., 30.09., 7.10., 14.10., 21.10., 28.10.

1. UNIVERSĀLIE KRITĒRIJI

1.1. Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajiem sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst):
 Atbilst .

Raidījuma saturs precīzi atbilst pasūtījuma uzdevumam, kas vērsts "uz sabiedrības ilgtspēju, t.sk. sabiedrības veselību, uzņēmējdarbību, finanšu un tiesību pratību veicināšanu".

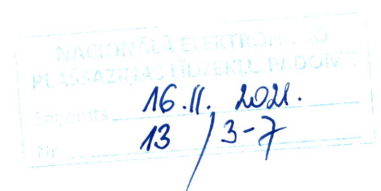
1.2. Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajam mērķim un uzdevumam

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst):
 Atbilst .

Raidījuma "mērķis ir pārrunāt, analizēt un izprast ilgtspējas jēdziena daudzveidīgās dimensijas gan teorijā, gan praksē", un to tas sasniedz. Tiesa, ilgtspējas jēdziens mūsdienās ir tik ļoti izplūdis, ka zem tā "segas" var palikt praktiski jebko, taču to raidījuma veidotāji arī nenoliedz, uzsverot, ka "ilgtspēja ir vienlaikus gan stratēģija, gan taktika un mūsdienīgs domāšanas veids, kas lēnām kļūst par valsts, sabiedrības un uzņēmējdarbības ikdienu" – arī šajā gadījumā "Nākotnes formula" atbilst visam uzskaitītajam.

1.3. Projektam ir ilgtspējīgs efekts, tostarp žurnālistikas un mediju profesionālās kvalitātes uzlabošanā

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst):
 Atbilst .

Raidījums ir perfekts piemērs tam, kā it kā garlaicīgās un šauram interešu lokam domātās tēmās, izvēloties pareizos sarunas biedrus un to iztaujāšanas formas, var sasniegt ļoti labus rezultātus, uz ko būtu vēlams tiekties arī citiem līdzīgos formātos strādājošiem raidījumiem. Abas tematiskās prioritātes - inovācijas, tehnoloģijas un lietotāja pieredze saskarsmē ar tām un sabiedrības un indivīda psihiskā veselība – šobrīd ir un vēl ilgi būs sabiedrības uzmanības epicentrā.

1.4. Satura pieejamības nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un sasniedzamā auditorija (par pamatu ņemt projekta pieteikumā noteikto)

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst):
_____ **Atbilst** _____.

Raidījumam ir audio un video versijas, kuras papildu raidīšanas ētera tiešraidē laikam vēlāk skatāmas arī "EHR" podkāstos un interneta vietnē "YouTube".

1.5. Satura atbilstība žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem, politiskās neitralitātes ievērošana tēmu un viesu izvēlē, viedokļu daudzveidība (ņemot vērā satura žanra specifiku)

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst):
_____ **Atbilst** _____.

Ņemot vērā žanra specifiku, ievērot politisko neitralitāti tēmu un viesu izvēlē nav nemaz tik viegli, tomēr "Nākotnes formulas" veidotājiem tas izdodas – diskutējama varētu būt SIF direktores Zaigas Pūces (7.10.) uzaicināšana, tomēr viņas sabiedriskā darbība un ieguvums no tās atspoguļošanas, no sabiedrības interešu viedokļa raugoties, vērtējamās augstāk par netiešo saistību ar vīra pārstāvētajiem politiskajiem spēkiem un to idejām.

2. SPECIĀLIE KRITĒRIJI SATURA AUDIO UN AUDIOVIZUĀLĀ FORMĀTA NOVĒRTĒŠANAI

2.1. Formas kritēriji (atbilstība formātam, scenārija dramaturģijas kvalitāte, vēstījuma dinamika, režijas kvalitāte, mūzikas izmantošanas prasmes, subtitru kvalitāte)

Raidījums pilnībā atbilst formātam, bet scenārija dramaturģiju un vēstījuma dinamiku novērtēt gandrīz ir neiespējami, jo to te praktiski nav – šis ir vakara sarunu raidījumu formāts. Neskatoties uz izvēlēto tematiku, tomēr būtu vēlme pēc nosacītā sākuma, iztirzājuma un nobeiguma, tiesa, dinamiku var garantēt arī kvalitatīvs saturs, un šajā gadījumā "Nākotnes formulai" tomēr izdodas noturēt klausītāju neatslābstošo interesi arī bez jebkādiem papildu skaņas vai vizuālajiem efektiem.

2.2. Satura kritēriji (redaktora un producēšanas darba kvalitāte, satura vērtība un originalitāte, valodas lietojums, grafika un vizuālie risinājumi)

Saturiski “Nākotnes formula” ir liels ieguvums mediju telpai, jo rasta iespēja vienkāršotiem izteiksmes veidiem rast skaidrojumu daudziem šobrīd aktuāliem un ierindas auditorijai varbūt pat nesaprotamiem terminiem (piemēram, kas ir akselerators vai “start up” biznesa vide – 14.10.). Raidījums stāsta par to, kāda ir pie mums bieži vien pabērna lomā atstātās zinātnes loma inovāciju attīstībā (30.09.), kāda ir kultūras loma sabiedrības attīstībā un tās ilgtspējas veicināšanā (23.09.) u.tml. Liela loma tajā ir perfektajā raidījumu viesu izvēlē, kas savukārt ir producentes nopelns – piemēram, harizmātiskais LMT viceprezidents Ingmārs Pūķis spēj ātri ieinteresēt plašu auditoriju sava vēstījuma uzklaušāšanā par saikni starp zinātni, inovācijām un uzņēmējdarbību, ko bieži vien bremsē cilvēku subjektīvā nepatika (“Cilvēki grib redzēt savu smuko, zemo apbūvi, bet negrib redzēt mūsu muļķīgo torni”).

Spilgts piemērs iepriekš minētajam ir arī 28.10. “Nākotnes formula” ar integrālās līderības kouča Ilzes Mednes piedalīšanos – tiek vienkāršoti izskaidrots, kas ir šobrīd populārie termini “koučs” un “koučings”, tajā pat laikā sniedzot lielisku bezmaksas konsultāciju šobrīd aktuālajā “darbs no mājām” tēmā un citos pandēmijas laika diktētos psiholoģiskajos jautājumos. Ņemot vērā, ka pašlaik sabiedrības psihiskā veselība sāk uzrādīt biedējošas pazīmes, bet doties konsultācijās pie speciālistiem ne katram ir pa kabatai (un daudziem to darīt ir arī neērti), gūt šādas bezmaksas atziņas no savas jomas speciālistiem ir ļoti vērtīgi, kas paspilgtina tendences uz sabiedrības veselības ilgtspēju.

Satura oriģinalitāte un veiksmes stāsts slēpjas tieši pareizo viesu izvēlē, jo apskatāmās tēmas pasniegt plašai sabiedrībai saprotamā pievilcīgā formā nav viegls uzdevums, tomēr “Nākotnes formulas” viesi lielākoties to spēj – vēl viens piemērs ir sabiedriskajā telpā no skata it kā garlaicīgais Latvijas “start up” vides eksperts un investors Andris K. Bērziņš (14.10.), kurš spēj iedrošināt un iedvest pārlicību radošo ideju ģenerācijas iespējamībā un to transformēšanā par kapitālu veidojošu produktu.

2.3. Vadītāji: profesionālās īpašības un iemaņas (personas profesionālās darbības oriģinalitāte, prasme uzrunāt, ieinteresēt, piesaistīt auditorijas uzmanību, ķermeņa valodas prasme, spēja reaģēt neordinārās situācijās, spēja nodrošināt stabilu profesionālo kvalitāti, līdzdalība satura komunikācijā, prasme vadīt intervijas, sarunas, diskusijas, improvizācijas prasme, prasme strādāt tiešraidē, sagatavotības līmenis)

Patīkams “Nākotnes formulas” otrās sezonas pārsteigums ir raidījuma otrais vadītājs Ernests Štāls, kurš ir inovāciju un tehnoloģiju vides: raidījumos ir jūtama viņa augstā sagatavotības un ieinteresētības pakāpe, viņš prot uzklaustīt, taču tajā pašā laikā neļauj viesim aizrunāties, taču pārtraucot “runas plūdus” tolerantī un nebūt ne pusvārdā, ļaujot atkal sarunai ritēt tālāk savā gultnē. Savukārt Elizabete Palasiosa ienes raidījumā sievišķīgo pusi, kas īpaši svarīgi ir viņas izvēlētajā sociālās ilgtspējas tematiskajā virzienā, kas saistās ar sabiedrības un indivīda psihisko veselību – “kokainai” un pārmēru lietišķai sarunas manierei šajās tēmās nebūtu vietas. Štālam vienīgi vajadzētu vairāk piedomāt pie tā, ka viņš ir ne tikai dzirdams ēterā, bet arī skatāms videoversijā, līdz ar to vajadzētu vairāk strādāt ar kamerām un izvairīties no ikdienas rutīnas radītām kustībām (piemēram, gredzena slidināšanas pa pirkstu šurpu turpu). Taču pašas galvenās īpašības - prasme uzrunāt, ieinteresēt un piesaistīt auditorijas uzmanību - piemīt abiem raidījuma vadītājiem.

2.4. Iesaistītais personāls (žurnālisti, operatori, montāžisti un citi satura radītāji): profesionālās īpašības un iemaņas (profesionālās darbības oriģinalitāte, prasme

uzrunāt, ieinteresēt, piesaistīt auditorijas uzmanību, spēja reaģēt neordinārās situācijās, spēja nodrošināt profesionālo kvalitāti, prasme strādāt tiešraidē (ja attiecināms), sagatavotības līmenis)

Labākā tehniskā personāla profesionalitātes īpašība ir spēja palikt nemanītiem, tas ir, nepalikt atmiņā ar kādām kļūdām, un “Nākotnes formulas” komanda to spēj: “YouTube” vērotajās raidījumu videoversijās nav neviena momenta, par ko gribētos izteikt kritiku, savukārt titros izlasītie raidījuma sagatavošanā iesaistīto cilvēku vārdi sniedz atbildi uz to, kāpēc raidījumam ir tik labs skaņējums – par skaņu atbildīgais ir Mārtiņš Poļakovskis, mūzikas aprindās ļoti pazīstams vīrs.

2.5. Papildus piebildes

“Nākotnes formulai” ieteicams tomēr piedomāt pie kopējā tēla radīšanas – šobrīd ir sajūta, ka tie ir divi atsevišķi raidījumi divās dažādās studijās ar diviem dažādiem vadītājiem par divām absolūti dažādām tematikām. Vizuālajā ziņā īpaši grēko “Štāla bloks” – viņa vadīto raidījumu laikā vienīgā vizuālā nodarbe ir pētīt, kādā krāsā ir abu raidījuma dalībnieku zeķes (Štālam lielākoties ir zaļas), un vai tās ir vispār... Elizabetes Palasiosas vadītajos raidījumos studijas minimālisms tik ļoti nenogurdina, jo tajos vismaz ir piesaistītas krāsas interjeram un parādās studijas blakus elementi.

3. REKOMENDĀCIJAS

3.1. Vai projekta realizēšana nākotnē būtu jāturpina sabiedriskā pasūtījuma ietvaros?

Projekta realizēšana sabiedriskā pasūtījuma ietvaros noteikti būtu jāturpina, jo “Nākotnes formula” runā par patiešām būtiskiem sabiedrības ilgtspējas jautājumiem un sekmē jauniešu vēlmi izglītoties inovāciju ieviešanas jomā. Piemēram, LU Cietvielu fizikas institūta direktora vietnieka Andra Anspoka (30.09.) skaidrojums, kāpēc nepieciešams mācīties fiziku, ķīmiju un bioloģiju, un par šādu zinātņu apguves pielietojamību un perspektīvām tepat Latvijā, jauniešiem dod daudz lielāku stimulu par IZM izplatīto informatīvo materiālu pienesumu.

3.2. Vai projektā nepieciešami būtiski uzlabojumi? Ja jā, kādi?

Projektā nepieciešami uzlabojumi vizuālajā sadaļā, atceroties, ka daļa interesentu šos raidījumus tomēr skatās arī digitālajā vidē (tā gan nav liela, piemēram, interneta vietnē “YouTube” recenzējamo raidījumu skatījumu skaits svārstījās 1500 – 3500 skatījumu robežās), kā arī “Nākotnes formulas” popularizēšanā sociālajos tīklos.

3.3. Projektā iesaistītā radošā personāla kompetence un profesionalitātes vērtējums, realizējot līdzvērtīgus projektus sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.

Par radošā personāla kompetenci un profesionalitāti nav iebildumu.

3.4. Papildus secinājumi/piebildes

Ieteikums būtu “Nākotnes formulai” tomēr vairāk akcentēties uz pašu pieteiktajām tematikām - inovācijas, tehnoloģijas un lietotāja pieredze saskarsmē ar tām, kā arī sabiedrības un indivīda psihiskās veselības jautājumiem, tā saucamās “iekļaujošās sabiedrības” veidošanas un integrācijas tēmas atstājot citiem – parasti tās lielākoties tiek veidotas ar Eiropas Savienības fondu atbalstu un valsts sabiedriskā pasūtījuma ietvaros nebūtu iekļaujamas.

Paraksts:

Sandris Vanzovičs

Rīgā
16.11.2021.